

Razgovor

- Kakvu ulogu kupovanje ima u životu suvremenih ljudi?
- Kažite svoje asocijacije uz riječ **konzumerizam**. Ima li ona za Vas pozitivnu, neutralnu ili negativnu konotaciju? Objasnite svoj stav!

Konzumerizam

Konzumerizam znači skup vjerovanja i vrijednosti koje stavljaju posjedovanje materijalnih dobara iznimno visoko na popis prioriteta. Kao što je svima poznato, širenje konzumerizma omogućuju sve vrste medija te on polako sve više ulazi u podsvijest svih nas. Nekadašnji vrijednosni sustav kojim se procjenivalo što je ljudima uistinu potrebno za život polako zamjenjuje reklame koje ljudima govore što je moderno. Jednostavno rečeno, današnje je društvo postalo potrošačko u najdoslovnijem smislu te riječi. Činjenica je da se u današnjem društvu čovjek procjenjuje prema tome što i koliko kupuje, a ne prema tome što i kako misli. Prema tome, izgleda da teza *novcem se može kupiti sreća* polako postaje realnost. Tome ide u prilog činjenica da se sve veća važnost polaže na materijalna dobra te da se vrijednosni sustav ljudi trajno izmijenio. Danas je realnost takva da su ljudi sretni kad imaju mogućnost kupovati te da su nesretni kad nisu u mogućnosti kupovati. Ako se malo bolje pogleda, vidi se da nemogućnost kupovanja kod mnogih ljudi danas uzrokuje stres jer smatraju da nisu potpuni i da im nešto nedostaje. Ironična, ali realna činjenica jest što mnogi svoju vrijednost vežu uz stvari koje kupuju. Ta činjenica upućuje na samo jedan zaključak – postoji jaka veza između konzumerizma i sreće. Danas je raširena navika prosuđivanja ljudi prema tome

što posjeduju i kako izgledaju te je u društvu rašireno vjerovanje da će se drugi ponašati bolje prema nama ako smo bolje materijalno zbrinuti. Što se tiče same sreće, iako materijalno bogatstvo može donijeti neku vrstu, nazovimo to tako, kratkoročne sreće, ono ne može zamijeniti samo iskustvo sreće. U današnjem društvu upravo se taj proces naziva putem koji vodi sreći. Potrošnja određuje našu sreću. A ako se do sreće ne može doći gotovinom, uvijek postoje kreditne kartice.

Izvor: potrosac.hr

I. Razumijevanje teksta

1.2 Zaokružite T iza točne, odnosno N iza netočne tvrdnje.

1. Reklame suvremenim ljudima diktiraju vrijednosni sustav. ( )
2. Suvremeni se čovjek procjenjuje na temelju svojih stavova. ( )
3. Moderni se ljudi osjećaju promašeno kada ne mogu kupovati. ( )
4. Moderni se ljudi osjećaju potpuno tek kada kupuju. ( )
5. Društvo lošije tretira ljude koji su zbog nečeg zabrinuti. ( )
6. Bogatstvo ljudima donosi kratkotrajno zadovoljstvo. ( )

1.b Poredajte sljedeće teze tako da budu u redosljedu u kojem se pojavljuju u tekstu.

- a) Ljudi su nesretni kad ne mogu kupovati.
- b) Ljudska je sreća određena njihovom potrošnjom.
- c) Mediji omogućuju širenje konzumerizma.
- d) Sreća se kupuje novcem.

Poredak: 1. _____, 2. _____, 3. _____, 4. _____

II. Leksičke vježbe

1.a Povežite riječ s njezinim približnim značenjem.

a) posjedovati	1. običaj
b) realnost	2. situiran
c) potrošnja	3. kratkotrajan
d) kratkoročan	4. utrošak
e) navika	5. imati
f) zbrinut	6. stvarnost

1.b Dovršite započete rečenice prema vlastitoj želji.

1. ići u prilog + D
Ide mi u prilog _____
2. staviti na popis + G
Stavila / stavio sam _____ na popis poslova za s
3. u doslovnom smislu riječi
To je _____ u doslovnom smislu riječi.

Razgovor

- Je li u Vašoj zemlji popularno kupovati na rasprodajama?
- Kako izgledaju rasprodaje u Vašoj zemlji, a kako u Hrvatskoj?
- Koje su dobre, a koje loše strane rasprodaja?

Rasprodaje – dobra prigoda ili zamka za naivne?

U devedesetim godinama prošlog stoljeća u Hrvatskoj je postalo vrlo popularno kupovati na rasprodajama. Do toga vremena nisu postojale rasprodaje u današnjem smislu te riječi. Postojali su, naravno, popusti i prigodne prodaje, ali ne i rasprodaje na kojima bi cijena robe bila umanjena za čak 70 %.

Najveće su rasprodaje uvijek u siječnju. Kad prođe božićna i novogodišnja potrošačka groznica (koja u pravilu zapravo traje cijeloga prosinca), trgovci organiziraju rasprodaje kako bi se riješili viškova neprodane robe. Ispostavilo se da im se više isplati prodati robu ispod cijene i odreći se marže i dobiti, nego je skladištiti i pokušavati prodati za punu cijenu. Tržište je postalo vrlo dinamično, puno dinamičnije nego što je bilo prije, i ono diktira stalno nudenje nove robe koja odgovara trendovima koji se stalno i sve brže mijenjaju. Budući da nova roba dolazi brzo, treba za nju napraviti mjesta u trgovinama i skladištima. To znači da se stara roba mora brzo rasprodati.

Ljudi načelno vole rasprodaje i prema njima planiraju svoje vrijeme i novac. Međutim, stara hrvatska poslovnica kaže da nije zlato sve što sjja. Kao i ona engleska: *Nisam dovoljno bogat da*

bih kupovao jeftine stvari. Sve ima svoje lice i natije, pa tako i rasprodaje. Kada kupujemo na rasprodajama, moramo obratiti pozornost na nekoliko stvari jer se može dogoditi da trgovci nastoje namamiti kupce lažnim oglašavanjem.

1. Pri kupnji građani obavezno moraju uzeti račun jer bez njega kasnije ne mogu ostvariti svoje pravo na reklamaciju.

2. Problem mogu biti nejasne ili sitnim slovima napisane deklaracije na proizvodima, a prema zakonu svaki artikl mora imati deklaraciju na hrvatskom jeziku sa svim oznakama i uputama za uporabu.

3. Ako trgovci prodaju robu s greškom, dužni su potrošačima objasniti o kakvoj je greški riječ te im izdati račun na kojem se vidi popust zbog greške.

4. Određeno vrijeme prije rasprodaje treba pratiti cijene artikala za koje se očekuje sniženje kako bi kupci bili sigurni kako je to stvarno sniženje cijene toga proizvoda.

5. Trgovci su dužni fizički odvojiti proizvode koji su na sniženju te istaknuti sniženu cijenu s navedenim postotkom popusta. Sniženja od 70 % moraju se odnositi najmanje na jednu petinu svih proizvoda na rasprodaji.

Izvor: Jutarnji list

I. Razumijevanje teksta

1.2 Zaokružite T iza točne, odnosno N iza netočne tvrdnje.

1. Današnje su rasprodaje povoljnije od onih prijašnjih. ( )
2. Kudikamo se više isplati skladištiti nego rasprodati robu. ( )
3. Kupci ne očekuju brze promjene asortimana u trgovinama. ( )
4. Rasprodaje su omiljen način trošenja novca. ( )
5. Kupci ostvaruju pravo na reklamaciju predocjenom deklaracijom. ( )
6. Proizvodi trebaju imati reklamaciju na hrvatskom jeziku. ( )
7. Kupci se nemaju razloga bojati lažnog oglašavanja. ( )

1.b Dopunite sljedeći tekst prema smislu.

Jako je popularno kupovati na _____. Najveće rasprodaje održavaju se u _____ poslije Božića i Nove godine. Trgovci tada nastoje rasprodati _____ zato da mogu ponuditi novu. Oni prodaju staru robu _____ i odreći se marže i dobiti. Rasprodaje su povoljne, ali i opasne. Prije rasprodaja kupci trebaju pratiti _____ proizvoda. Svaki kupac uvijek treba uzeti _____ za svaki proizvod koji kupi. Treba paziti na _____ koja mora biti na hrvatskom jeziku. Ako kupac nije zadovoljan kupljenom robom, ima pravo na _____

II. Leksičke vježbe

1.a Spojite riječi i sintagme s njihovim značenjem.

1. popust	a) Prodaja po umanjenoj cijeni.
2. akcija	b) Iznos, najčešće izražen postotkom, za koji je umanjena cijena proizvoda.
3. prigodna prodaja	c) Prigoda kad se sva roba prodaje po vrlo povoljnim cijenama.
4. rasprodaja	d) Posebna prilika kad se neki proizvod prodaje po posebnim uvjetima.
5. sniženje	e) Prigoda kad se određeni artikli prodaju s popustom.